

- **Kaip patekote į akademinę aplinką?**

Baigiant Vilniaus universiteto psichologijos studijas tuometinis Psichologijos katedros vedėjas doc. J. Lapė pasiūlė pasilikti universitete, po metų įstojau į Maskvos Lomonosovo universiteto aspirantūrą (dabartinės doktorantūros atitikmuo), taip viskas ir prasidėjo...

- **Koks yra Jūsų tyrimo laukas, kaip jis keitėsi? Kodėl Jus traukia būtent ši sritis?**

Pradžiai buvo susijusi su nepilnamečių teisės pažeidėjų, jų asmenybės ypatumų tyrimais, siekiant suprasti, kokios aplinkybės gali paskatinti žmogų pažeisti visuomenėje priimtas elgesio normas, kaip jam galima padėti sugrįžti į prosocialų raidos kelią. Vėliau teko susidurti su teisėsaugos pareigūnų individualių charakteristikų ir jų atliekamos veiklos efektyvumo tyrimais: kaip galima jiems padėti atskleisti įvykdytą nusikaltimą, sumažinti patiriamą stresą, priimti tinkamą sprendimą kritinėje situacijoje, kokiomis savybėmis turi pasižymėti geras pareigūnas ir pan. Pastaruoju metu daug dėmesio skiriame teisėsaugos pareigūnų elgesio ir priimamų sprendimų suvokto teisingumo tyrimams, analizuojame, kaip nuteistieji, nukentėjusieji nuo nusikalstamų veikų ir kiti teismo proceso dalyviai vertina teisėjų ir ikiteisminio tyrimo pareigūnų elgesį, koks yra teisėjų, prokurorų, pataisos įstaigų pareigūnų įvaizdis. Visi šie tyrimai buvo ir yra atliekami sprendžiant vienokias ar kitokias praktines, realaus gyvenimo problemas. Ši sritis įdomi tuo, kad pareigūnams, teisės pažeidėjams ar nukentėjusiesiems nuo nusikalstamų veikų neretai tenka priimti labai svarbius sprendimus esant laiko trūkumui, patirti didžiulį stresą, susidurti su kritiniais įvykiais ir pan. Taigi atsiveria puikios galimybės išbandyti save, pritaikyti psichologijos žinias sprendžiant svarbias problemas, suteikti kitiems reikalingą psichologinę pagalbą.

- **Kaip palygintumėte save, kaip studentą su šiandieniniais studentais?**

Galima būtų paminėti ir tam tikrus panašumus, ir kai kuriuos skirtumus. Jauni žmonės paprastai yra veržlūs, viskuo domisi, ieško iššūkių, stengiasi atsiskleisti, išsiskirti, svajoja apie svaiginančią karjerą, ieško naujų galimybių ir pan. Kiekvienas laikmetis yra savaip nepakartojamas ir gražus, tik dabartiniu metu, palyginti su tuo, kai man pačiam teko studijuoti universitete, studentai turi daugiau įvairių galimybių, tereikia sumaniai jomis pasinaudoti...

- **Papasakokite plačiau ką studijuoja, kokių kompetencijų bei kokios patirties įgyja studentai pasirinkę Teisės psichologijos magistrantūros studijas?**

Studentai, pasirinkę teisės psichologijos magistro studijų programą, studijuos tokius dalykus kaip „Teisės psichologija“, „Nusikaltimų tyrimų psichologija“, „Asocialaus elgesio psichologija“, „Penitencinė psichologija“, „Psichopatologija teisės taikymo praktikoje“, „Psichologinis konsultavimas teisėsaugos sistemoje“, „Psichologinis įvertinimas teisėsaugos sistemoje“ ir kt. Jie galės taikyti psichologijos žinias tiriant nusikaltimus, atliekant teismo psichologines ekspertizes, kuriant ir įgyvendinant įvairias nusikaltimų bei asocialaus elgesio prevencijos programas, vykdant teisės pažeidėjų resocializaciją, konsultuojant teismo proceso dalyvius, mokant teisėsaugos pareigūnus bei keliant jų psichologinę kvalifikaciją, dirbant mokslinį-tiriamąjį darbą. Galima pridurti, kad teisės psichologijos magistro studijų programą siekiame nuolat atnaujinti, pvz., įstojusieji į šią programą 2021 metais turės privalomą WAIS-III/WASI dalyką (anksčiau jis buvo pasirenkamas, taip stiprinama programos psichologinio įvertinimo dalis), studentams taip pat bus siūlomas naujas pasirenkamas Mediacijos (taikinamojo tarpininkavimo) dalykas (taip užtikrinamos didesnės pasirinkimo galimybės).

- **Renkantis studijas kyla daug klausimų apie praktikos bei darbo galimybes. Gal galėtumėte plačiau papasakoti apie praktikos galimybes studijų metu, bei vėlesnes karjeros perspektyvas?**

Teisės psichologijos studijų programos studentai profesinę praktiką visų pirma atlieka įvairiose mūsų partnerių (su kuriais Vilniaus universitetas yra pasirašęs bendradarbiavimo sutartis) įstaigose – pataisos namuose, apylinkės teismuose, Policijos departamente ir policijos komisariatuose, Vadovybės apsaugos departamente, Lietuvos kariuomenės Karo medicinos tarnybos padaliniuose, Lietuvos teisės institute, Paramos vaikams centre ir pan. Teisės psichologijos programą baigę absolventai galės dirbti įvairiose teisės saugos sistemos institucijose (pvz., teismuose, Policijos departamente prie LR Vidaus reikalų ministerijos, Kalėjimų departamente prie LR Teisingumo ministerijos, Vadovybės apsaugos departamente prie LR Vidaus reikalų ministerijos, Valstybės sienos apsaugos tarnyboje prie LR Vidaus reikalų ministerijos), įvairiose akademinėse, valstybinėse ir nevyriausybinėse organizacijose (pvz., Lietuvos teisės institute, Nusikalstamumo prevencijos Lietuvoje centre, Paramos vaikams centre), užsiimti privačia praktika (pvz., atlikti teismo psichologines ekspertizes ir konsultuoti teismo proceso dalyvius), tęsti studijas podiplominėse psichologijos programose, psichologijos krypties doktorantūroje, taip pat papildyti psichologijos tyrėjų ir dėstytojų gretas.

- **Kaip sekasi Teisės psichologijos studijų programos absolventams? Ar juos sutinkate, gal žinote, ką ir kur jie dirba?**

Daugelis Teisės psichologijos studijų programos absolventų sėkmingai įsitvirtino ir dirba įvairiose teisės saugos institucijose (pvz., Policijos departamente ir policijos komisariatuose, Vadovybės apsaugos departamente, įvairiose pataisos ir probacijos įstaigose, šalies teismuose), kitose įstaigose ar organizacijose (pvz., Lietuvos teisės institute, Paramos vaikams centre), kai kurie iš jų verčiasi privačia praktika, apgynė psichologijos daktaro disertacijas (pvz., kelios šios programos absolventės tapo mano kolegėmis ir dirba Vilniaus universiteto Psichologijos institute). Stengiamės su Teisės psichologijos studijų programos absolventais palaikyti ryšius, kviečiame juos susitikti su Teisės psichologijos studentais, kai kurie iš jų prisideda prie Vilniaus universiteto alumnų tinklo veiklos.

- **Ir pabaigai, ką patartumėte ir ko palinkėtumėte būsimiems studentams?**

Dabar gyvename unikaliu laikmečiu – susiduriame su nuolatiniu ir vis didesnę pagreitį įgaunančiu kismu, didžiuliais informacijos srautais, neapibrėžtumu, vis platesniu informacinių technologijų taikymu, visiškai naujais iššūkiais ir pan. Palinkėčiau būsimiems studentams atrasti savo vietą gyvenime, tapti puikiais savo srities žinovais ir profesionalais, pasinaudoti atsiveriančiomis galimybėmis, atskleisti savo talentus, drąsiai susidoroti su iššūkiais ir padėti kitiems spęsti išskylančias psichologines problemas.